

Udgravningerne blev foretaget dels på Panamá Tangens atlantiske side, dels på Perle Øerne og på Colombias nordvest-kyst. Dette var hidtil et i arkæologisk henseende ganske ukendt land, men ikke des mindre af allerstørste vigtighed for Amerikas kulturhistorie, beliggende midt imellem dobbeltkontinentets to halvdele og yderligere midt imellem den amerikanske civilisations to højdepunkter, México og Guatemala mod nord og Perú og Bolivia mod syd. Det tilvebragte materiale er derfor helt nyt og viser blandt andet den overordentlig vigtige kendsgerning, at der mellem Colombias vestkyst og Central-Amerika ikke findes den samme overensstemmelse som mellem de sidst nævnte egne og Ecuador-Perú. Forbindelsen mellem de oldamerikanske kulturlande må være foregået ad søvejen uden om Colombias usunde og ugæstfri kyst.

Forf. har ønsket at give mere end blot en beskrivelse af fundene og har derfor ud fra dem søgt rede på en del problemer, der knytter sig til det undersøgte områdes kultur. Som det er naturligt, når sagen drejer sig om disse egne, har forf. da vendt sit blik både mod nord og mod syd, og i virkeligheden finder vi her for første gang en række kært og tabeller, der belyser et ret stort antal kulturelementers udbredelse såvel i Nord- som i Syd-Amerika. At få sådanne tabeller blot nogenlunde rigtige, kræver et enormt stort arbejde og så omfattende literatur- og museumskundskaber, at det ikke er et under, når de her meddelte oplysninger i mange tilfælde viser, at forf. ikke bevæger sig med helt samme sikkerhed på nord-amerikansk grund som i Syd-Amerika.

Denne enkelte, kritiske bemærkning må dog ikke forstås som en undervurdering af forf.s arbejde, der som ovenfor sagt bringer et helt nyt stof og ellers helt igennem bærer præg af grundig fordybelse i æmnet. Det er let nok at undgå fejl for den, der ikke vover sig i kast med problemerne, og videnskabens vej frem går for en ikke uvæsentlig del gennem fejltagelser.

I et tillæg har dr. Gunnar Beskow meddelt resultaterne af en mikroskopisk undersøgelse af potteskår fra forskellige steder.

Kaj Birket-Smith.

Gösta Montell: Dress and Ornaments in Ancient Peru. Archaeological and historical studies. 17½ × 24½ cm., 262 sider, 99 illustr. i teksten, 5 tavler). Elanders boktryckeri A/B. Göteborg 1929.

I den foreliggende, smukt udstyrede bog har forf. samlet et overmåde stort og værdifuldt stof, således at resultatet er blevet en virkelig udtømmende monografi over klædedragten og smykkerne i det gamle Perú.

Skønt den indianske kultur her gik så at sige helt til grunde snart efter den spanske erobring af landet, findes der dog rundt om i museerne et stort materiale til belysning af den; thi på grund af kystlandets ørkenagtige karakter er fundbetingelserne så gode som ellers kun i Ægypten og Central-Asien, og selv de finest vævede tøjler er derfor bevaret lige til vore dage. Alligevel vilde en redegørelse for dragten kun blive højst ufuldstændig, hvis man holdt sig alene til studiet af de bevarede klædningsstykker, da de gennemgående har en ret ensartet karakter, og det må derfor hilses med glæde, at forf. for at fuldstændiggøre billedet også er søgt til de mange lerkar i menneskeform, som foreligger især fra den nordlige del af Perús kyst, og som giver et pålideligt indtryk af dragten i disse egne. Men i øvrigt er forf. gået videre endnu og har f. eks. også benyttet Huaman Poma de Ayala's berømte, men desværre stadig upublicerede manuskript i det Kgl. Bibliotek i København. Adskillige af Huaman Poma's tegninger er her offentliggjort for første gang.

Der er en mængde vigtige iagttagelser overalt i Montell's værk såvel som adskillige åbenbart rigtige tydninger af hidtil dunkle forhold. Den væsentligste anke, som kunde rettes mod bogen som helhed, er vel den, at forf. ikke i højere grad har benyttet beskrivelsen som grundlag for en redegørelse for dragttypernes udvikling. Arbejdet havde da ikke blot fået den uomtvistelige betydning for specialforskere på det peruanske område, som det utvivlsomt er i besiddelse af, men det havde tillige fået langt større værd for amerikanister i almindelighed.

Hovedsagen er dog, at det foreliggende arbejde er et lædigt og værdifuldt værk, en pålidelig fører for den, der vil studere en ikke uvæsentlig side af den gamle peruanske kultur, og som sådant vil det altid bevare sin betydning for alle, der giver sig af med Syd-Amerikas etnografi og arkæologi. Det slutter sig smukt til den store række af overordentlig vigtige skrifter, der efterhånden er udgået fra Göteborg Museum.

Professor Folke Henschen gør i et kort tillæg rede for en mikroskopisk undersøgelse af den tatoverede hud på en peruansk mumie.

Kaj Birket-Smith.

Greenland, Volume II: The Past and Present Population of Greenland. Published by the Commission etc. (Kommissionen for Ledelsen af de geologiske og geografiske Undersøgelser i Grönland). Copenhagen-London (Reitzel — H. Milford) 1928. (S. 1-115, illustr.).

Fremkomsten av dette store og smukke værk, som er en slags